SAMENVATTING E-LEARNING BUIT VOOR PROFESSIONALS

In deze samenvatting zetten we een aantal belangrijke zaken uit de e-learning nog even voor je op een rij.

WAT IS HET?

Mensenhandel draait om het uitbuiten van een ander. De mensenhandelaar gebruikt dwang, zoals geweld en chantage en/of misbruikt de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van het slachtoffer. Criminele en seksuele uitbuiting zijn beide vormen van mensenhandel. Slachtoffer worden van deze vormen van mensenhandel kan iedereen overkomen. Ook jongeren met wie jij dagelijks werkt!

Definitie seksuele uitbuiting
Seksuele uitbuiting is gedwongen seks tegen betaling. De betaling kan plaatsvinden in de vorm van geld of andere vergoedingen, zoals kleding of eten. Bij seksuele uitbuiting gaat het geld dat slachtoffers verdienen deels of helemaal naar iemand anders. Bij seksuele uitbuiting van minderjarigen spreken we ook van mensenhandel zonder dat er sprake is van dwang.

Definitie criminele uitbuiting
Criminele uitbuiting is gedwongen criminaliteit. Iemand zet een jongere onder druk om strafbare dingen te doen. Het geld dat een jongere hiermee verdient moet hij of zij (deels) afstaan.

Bij criminele uitbuiting worden jongeren vaak alleen als dader gezien in plaats van als slachtoffer.

HOE HERKEN JE HET?

Vaak missen we signalen van seksuele en criminele uitbuiting. Hoe dat komt? Zowel slachtoffers als professionals kunnen drempels ervaren.

Drempels slachtoffers
- Angst.
- Schaamte.
- Loyaliteit / afhankelijkheid.
- Zichzelf niet als slachtoffer zien.

Drempels professionals
- Zie ik het wel goed?
- Hoezo slachtoffer? Dit is toch een dader?
- Hulpverlening is waarschijnlijk al op de hoogte.
- Hoe voer ik een gesprek hierover?
- Mag ik wel informatie delen?
- Ik weet niet waar ik terecht kan met mijn vermoedens.

Er zijn verschillende signalen die op uitbuiting kunnen wijzen, maar vele daarvan kunnen ook op andere problemen wijzen. Goed om te weten: jij hoeft niet te bepalen of te bewijzen dat er sprake is van mensenhandel. Ook als een jongere andere problemen heeft, dan is het goed dat je iets met je zorgen doet.

Wees extra alert in de volgende situaties:

- Een plotselinge opvallende gedragsverandering.
- Een stapeling van signalen.

WAT KUN JE DOEN?

Stap 1: Breng signalen in kaart

- Mogelijke signalen van mensenhandel vind je hier.
- Het kan zijn dat je concrete aanwijzingen hebt, maar neem onderbuikgevoelens ook serieus.

Stap 2: Overleg met collega professionals en eventueel met externe deskundigen

- Blijf niet alleen rondlopen met vermoedens of signalen.
- Bespreek met je collega's of zij de signalen herkennen of er misschien een verklaring voor hebben.
- Schakel een externe deskundige in voor (anoniem) advies.
- Is de situatie acuut onveilig -> Bel 112.

Stap 3: Bespreek de signalen met het slachtoffers (en alleen als dat absoluut veilig is de ouders)

- Bedenk eerst of jij de juiste persoon bent om het gesprek met het slachtoffer te voeren.
- Ben jij die persoon, check dan de gesprekstips onder op deze pagina.

Stap 4: Weeg de verzamelde informatie en trek een conclusie

- Gebruik alle informatie uit stap 1, 2 en 3 om de aard en ernst van en het risico op mensenhandel in te schatten.
- Als je concludeert dat hier sprake van kan zijn, ga dan door naar stap 5.

Stap 5: Neem een besluit. Is melden noodzakelijk; is hulpverlenen nodig?

- Beslis of het nodig is om een officiële melding te maken, zoals bij de zorgcoördinator mensenhandel.
- Beslis of het nodig is om hulp te organiseren voor het slachtoffer.
- Schakel hulp in via de zorgcoördinator mensenhandel in jouw regio of anonieme onlinehulp via de Chat met Fier.

Gesprekstips

Een uitgebreide gespreksleidraad over hoe je met een leerling in gesprek kunt gaan, vind je hier.
Deze gespreksleidraad is natuurlijk ook behulpzaam als je niet in het onderwijs werkt.

BELANGRIJKE CONTACTGEGEVENS

Zorgcoordinatoren mensenhandel

Elke regio heeft een zorgcoördinator mensenhandel. Deze zorgcoördinatoren hebben specialistische kennis over het hulp- en zorgaanbod voor slachtoffers van mensenhandel in hun regio. Je kunt ook anoniem casussen voorleggen voor advies. Op deze website vind je de contactgegevens van de zorgcoördinatoren per provincie.

Comensha (Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel)

Comensha zet zich in om slachtoffers van mensenhandel te beschermen en de aanpak van uitbuiting te versterken. Voor meer informatie, advies en tips kunnen professionals contact opnemen met de helpdesk van Comensha.

Veilig Thuis

Twijfel je of het gaat om huiselijk geweld, kindermishandeling of uitbuiting dan kun je overleggen met Veilig Thuis. Op de website van Veilig Thuis vind je meer informatie en je kunt 0800-2000 bellen. Veilig Thuis biedt zelf geen hulp, maar je kunt er wel melden.

Chat met Fier (voor seksuele uitbuiting) en Chat met het Keerpunt (voor criminele uitbuiting)

Slachtoffers en hun ouders kunnen gratis en anoniem hun verhaal vertellen (en hulp krijgen) bij het team van professionele hulpverleners van de Chat met Fier of Chat met Keerpunt (‘s middags en ‘s nachts tot vroege ochtend).
Heb je als professional zorgen over een jongere? Dan kun je terecht bij Fier het landelijk expertise- en behandelcentrum. Dat kan via een van de Chats of telefonisch: 088 – 20 80 000.

CSG (Centrum Seksueel Geweld)

Het CSG biedt professionele medische en psychische hulp aan iedereen die een ongewenste seksuele ervaring heeft meegemaakt – online of offline. Bel (gratis en anoniem): 0800-0188 (24/7) of chat (gratis en anoniem) via www.chatmetcsg.nl
Als je te maken krijgt met een slachtoffer van seksueel geweld en vragen hebt, kun je via deze website van het CSG contactgegevens van jouw regio vinden.

Politie

- Bel 112 of de plaatselijke politie via 0900-8844.
- Elke politie-eenheid heeft een eigen AVIM (Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel). Je kunt contact met deze afdeling opnemen als je signalen van mensenhandel wilt melden of als een slachtoffer aangifte wil doen. Bel 0900-8844 en vraag naar het Team Migratiecriminaliteit en Mensenhandel.

LINKS VOOR MEER INFO

Behoefte aan meer info? Check deze links:

www.hetckm.nl
Het Centrum Kinderhandel en Mensenhandel onderzoekt, innoveert en agendeert mensonterende vormen van uitbuiting in Nederland. Op de website vind je signalen van mensenhandel en onderzoeken naar seksuele en criminele uitbuiting.

www.nationaalrapporteur.nl
De Nationaal Rapporteur onderzoekt de aard en omvang van mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen in Nederland. Op de website vindt je monitors en thematische onderzoeken die de Nationaal Rapporteur uitbrengt en de adviezen aan de regering.

www.offlimits.nl
Offlimits biedt praktische hulp, persoonlijk advies en tips voor wie te maken heeft met online grensoverschrijdend gedrag.

www.platformhope.nl
Platform Hope bestaat uit getrainde ervaringsdeskundige professionals op het gebied van seksuele uitbuiting. Het platform behartigt de belangen van slachtoffers en is gesprekspartner voor gemeenten, landelijke overheid, politiek, opsporingsdiensten, hulpverlening, media en andere organisaties.

www.watnou.nu
Wat Nou is een online gids gemaakt om ouders en opvoeders eerder te helpen als zij zich zorgen maken over een kind of jongere die mogelijk vast zit in de criminaliteit of een andere nare situatie.

www.watnou.pro
Een gids voor professionals die werken met jongeren en hun ouders. Je kunt deze gids gebruiken als ouders zich zorgen maken over hun kind of hun kind mogelijk te maken heeft met seksuele of criminele uitbuiting.